

Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gottne byskola

2021/2022

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Inledning

Gottne byskolas DK-plan innebär att **FRÄMJA** likabehandling, alla människors lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Planen innebär också att **FÖREBYGGA** och **ÅTGÄRDA** diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och mobbning.

Vi på Gottne byskola och fritidshem/fritids tar avstånd från alla former av kränkande behandling. All personal på skolan och på fritidshemmet har ett gemensamt ansvar i detta arbete.

Årsklocka för DK-planen

Planen gäller från augusti 2021 till augusti 2022.

Augusti-September

Rektor och pedagoger arbetar med DK-planen under uppstartsveckan. Vid höstens första arbetsplatsträff (APT) samtalar personalen om planen. Eleverna får kännedom och möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i DK-planen vid höstterminens start. Föräldrarna får kännedom och möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i DK-planen vid höstens föräldramöte. DK-planen läggs ut på hemsidan i början av höstterminen.

September-Oktober

Eleverna genomför trivselenkäter i samband med höstens utvecklingssamtal. Frågorna stämmer av elevernas trivsel, trygghet och upplevelser av diskriminering. Föräldrarna tar del av enkätsvaren vid utvecklingssamtalet. Fritids genomför trivselenkäter med inskrivna barn.

Kartläggning: personalen gör en kartläggning över elevernas uppfattning.

November

Personalen utvärderar höstterminens arbete med DK-planen.

Januari

DK-planen aktualiseras för elever och föräldrar.

Februari-April

Eleverna genomför trivselenkäter i samband med vårens utvecklingssamtal. Frågorna stämmer av elevernas trivsel, trygghet och upplevelser av diskriminering. Föräldrarna tar del av enkätsvaren vid utvecklingssamtalet. Fritids genomför trivselenkäter med inskrivna barn.

Kartläggning: personalen gör en kartläggning över elevernas uppfattning.

Maj-Juni

Eleverna genomför elevenkäter i skolan. Föräldrarna genomför föräldraenkäter i hemmen. Resultatet från enkäterna sammanställs och analyseras av personalen. Sammanställningarna redovisas på klassråd och vårens föräldramöte.

Personalen utvärderar arbetet med DK-planen samt sätter upp nya mål för nästa läsår.

Utvärdering av handlingsplan och mål för likabehandlingsarbetet i skola, förskoleklass och fritidshem, 14/6 2021

Trivselenkäter, föräldra- och elevenkäter

Eleverna har svarat på trivselenkäter i samband med vårens elevledda utvecklingssamtal. De flesta utvecklingssamtal genomfördes digitalt via Teams. Föräldrarna har tagit del av enkätsvaren vid utvecklingssamtalet. Fritids har genomfört trivselenkäter med inskrivna barn.

Under april genomfördes också digitala elev- och föräldraenkäter.

Resultatet kring alla dessa enkäter kommenteras nedan.

Kommentarer och analys

Resultatet från trivselenkäterna i samband med vårens utvecklingssamtal samt elev- och föräldraenkäterna visar att de flesta elever trivs mycket bra i skolan och på fritids. Några elever har svarat att de känt sig kränkta under läsåret. Två föräldrar har uttryckt att deras barn upplever rasterna "mitt emellan" dvs. en skattning på 4 i en skala upp till 6 som mycket bra. Två föräldrar har också skattat skolans agerande kring kränkande behandling med "mitt emellan" en skattning på 4 i skalan upp till 6. Övriga föräldrar har skattat raster och skolans agerande med 5 eller 6.

Elever och föräldrars syn på trivsel och kränkande behandling överensstämmer med pedagogernas syn på läget. De flesta elever har under läsåret visat varandra stor respekt och förståelse under lektioner, raster och fritidstid. Det finns mycket att vara glad och tacksam över när det gäller elevernas sociala samspel. De kan oftast jämka, vänta på sin tur och ha överseende med varandras felsteg. Eleverna har till stor del lekt många tillsammans i alla åldrar under gemensamma raster. Under läsåret har det alltid varit en lek som "tjuv och polis", kurragömma eller 3-steg-kast som roat majoriteten av skolans elever. Lekarna har mestadels fungerat friktionsfritt.

Det har förekommit att elever har utsatt andra elever för kränkande behandling. Under läsåret har det inkommit nio anmälningar om kränkande behandling. I samband med anmälningarna har rektor beslutat om hur arbetet ska följas upp utifrån åtgärdstrappan som finns beskriven i den här planen. Åtgärderna har sett olika ut utifrån vad och hur ofta något inträffat.

I analysen av anmälningarna kring kränkande behandling kan pedagogerna se att det flesta anmälningar handlar om händelser som inträffat i någon form av affekt. En affekt av ilska, frustration eller glädje (att vara uppspelt och euforisk). Affekten har lett till en händelse som inte sett ut att varit uttänkt i förväg utan i stor utsträckning "bara blev". Det finns ett återkommande mönster kring att handla i affekt för några av skolans elever. Pedagogerna har under hela läsåret jobbat aktivt med att stötta dessa elever i att hitta och kunna välja andra strategier. Förutom arbetet med att hitta andra strategier har pedagogerna kartlagt var det funnits risker att dessa elever handlat i affekt och pedagogerna har sett till att finnas fysiskt på plats i dessa situationer. De vuxna har sett till att hela tiden ligga steget före. Det har framför allt handlat om platser i korridoren och på skolgården. Pedagogerna har också medvetet grupperat eleverna och organiserat undervisning så att enskilda elever inte hamnat i konflikt.

Skolsköterskans besök

Skolsköterskan hade inte möjlighet att genomföra besök i klasserna under vårterminen. Hennes elevvårdsarbete var ansträngt under vårterminen. Hon kommer att lägga in besöken i höstterminens planering.

Dramapass under våren -21

I förskoleklassen har gruppen jobbat med värdegrundsfrågor när det varit något som behöver jobbas med. Dramapassen i 1-3 har fortsatt i perioder. I 4-6 blev det fem dramapass under vårterminen. Då behandlades bl. a diskrimineringsgrunderna.

Det är bra när dramapassen ges en schemaposition redan från höststart. Det är lättare att passen blir av då. Värdegrundsfrågorna är viktiga och det finns alltid något som är aktuellt att prata om.

Läsa funkis-böcker

Ingen grupp/klass har läst någon speciell bok under vårterminen.

Aktualisera DK-planen i början vt -21

Alla elever på skolan fick som en första läxa på vårterminen att lämna förslag på vad de kan göra för att alla ska känna att de får vara med. Eleven skrev in sina förslag i en google-enkät och resultatet redovisades i varje grupp/klass. Förslagen lyftes i gruppen/klassen och togs sedan vidare och sammanställdes på elevrådet.

Pedagogerna upplevde aktiviteten med läxan som positiv. Eleverna blev engagerade och lyckades även engagera föräldrarna i sina förslag.

Värdegrundsarbete på fritids

Utifrån att fritidsverksamheten har organiserats på ett lite annat sätt i år så har kamratbanorna inte fått samma utrymme. Den stora barngruppen har gjort att

aktiviteterna har varit mer grupperade i flera aktiviteter samtidigt. Inför nästa läsår så är målsättningen att det i början på höst- och vårterminen avsätts tid för medvetna val av övningar och funderingar kring värdegrunden.

Handlingsplan och mål för likabehandlingsarbetet i skola, förskoleklass och fritidshem, läsåret 21/22:

- Fortsätta med skolans, förskoleklassens och fritidshemmets förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.
- Fortsätta arbeta med värdegrundsorden utifrån Gottneträdet, se det systematiska kvalitetsarbetet.
- Främja likabehandling – jobba med begreppet fördomar utifrån materialet "Catwalk i skolan" och belysa ev. fördomar som finns i samhället, på skolan och hos enskilda elever och personal.

Under höstterminen planerar vi att:

Bjuda in skolsköterskan för att berätta om vad som kan orsaka en hörsel- (och syn) nedsättning och vad funktionsnedsättningen kan innebära för en individ, omtag i förra läsårets ambition.

Låta tvärgrupperna jobba ihop sig innan första kamratbanedagen i några gruppstärkande övningar.

Låta tvärgruppsledarna i åk 3 och åk 6 reflekterar kring ledarskap.

Jobba på fritids med kamratbanor i början av höst- och vårtermin.

Främja likabehandling

(understödjer, gynnar, gagnar, underlättar, är bra för, hjälper fram och befrämjar)

- Att ha tilltro till alla "Du kan"
- Att "se" alla
- Arbetssätt som främjar olikheter
- Gemensamt förhållningssätt
- Stärka det positiva beteendet

Förebygga mobbning och kränkande behandling

(förhindra, förekomma, mota, avvärja, avvända och omintetgöra)

Målet är att så långt det går förebygga kränkningar och mobbning. Detta arbete sker i olika sammanhang och situationer under läsåret.

- Gemensamma trivselregler upprättas i september
- På rasterna finns rastvärdar ute
- All personal äter med barnen
- Klassråd/Elevråd/Fritidsråd
- Drama och- värderingsövningar i klasserna

- Arbete med värdegrundsord utifrån Gottnetrådet
- Äventyrspedagogik/Kamratövningar/Kamratbanor
- Fadderverksamhet, förskoleklass och åk 6
- Sexans dag
- Fasta tvärgrupper F-6
- Åk 3 och 6 gruppleddare
- EVG = Elevvårdsgenomgång sker 1-2 ggr / termin med elevhälsan
- Trivselenkät för elever i samband med utvecklingssamtal
- Elevenkät en gång / läsår
- Föräldraenkät en gång / läsår
- Överlämnandeträffar vid övergångar

I arbetet med äventyrspedagogiken får eleverna träna samarbete, att ta hänsyn, hjälpa varandra och ledarskap. Pedagogiken skapar trygghet och samhörighet.

F-6 arbetar kontinuerligt med värdegrunden i de schemalagda dramapassen. Eleverna får reflektera och fundera över sin egen roll som medmänniska.

Varje elev skall veta att vi vuxna är beredda att agera vid mobbningen och kränkande behandling. De skall veta hur vi arbetar med att motverka den.

Stämningen i klassen, på fritids och på skolan är en stående punkt vid klass-, fritidsråd och samlingar.

Skolan ska arbeta för att främja goda relationer och trygghet på skolan men också med närmiljön. Vi vill vara med och forma engagerade, empatiska och kritiskt tänkande samhällsmedborgare.

”Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.” (Läroplan, Lgr 11)

Vad är kränkande?

Med kränkande behandling menar vi alla typer av handlingar, fysiska såväl som verbala men också tystnad och uteslutning, som den utsatta eleven eller omgivningen anser vara kränkande. Negativa handlingar som är kopplade till den utsattes kön, etniska tillhörighet, religion eller grupp-tillhörighet är också kränkande behandling. Med mobbning menar vi att en elev upprepade gånger och under viss tid utsätts för negativa handlingar från en eller flera personer.

”Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. (Läroplan, Lgr 11)

Åtgärda (ta itu med, ombesörja, uträtta och utföra)

Vi vet att trots förebyggande arbete kan det förekomma kränkningar och mobbning. All personal på skolan agerar direkt vid kännedom om att det *förekommer konflikter, kränkningar eller mobbning*.

Vid *konflikter* försöker vi lösa dem på plats men om detta inte fungerar samtalar vi enskilt med eleverna och därefter informerar vi berörd personal och föräldrar.

Vid *kränkningar och mobbning* informeras rektor om situationen. Rektor ansvarar för att situationen åtgärdas och dokumenteras.

Exempel på scenarion som kan uppstå

- **en elev är i konflikt med en annan elev**, eleven uppmanas och ges stöd i hur hen kan ändra sitt beteende. Om eleven upplever sig kränkt eller mobbad följs arbetsgången vid mobbning (se ovan enligt åtgärder).
- **en elev känner sig kränkt eller mobbad av en vuxen på skolan**, eleven pratar med förälder eller annan personal på skolan. Den som sedan har fått informationen kontaktar rektor (eller pedagogiskt ansvarig i styrelsen). Rektor tar tillsammans med styrelsen beslut om åtgärder.
- En **elev, elevgrupp eller vuxen kränker eller mobbar vuxen**, den utsatte tar direkt kontakt med rektor (eller pedagogiskt ansvarig i styrelsen) som därefter kontaktar styrelsen.

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten”

(Läroplan Lgr 11)

Ärendegång för arbetet med åtgärder mot kränkande behandling och mobbning:

1. Personal får kännedom om kränkande behandling eller mobbning och meddelar rektor (vid rektors frånvaro kontaktar personal pedagogiskt ansvarig i styrelsen) muntligt och/eller via blanketten "Tillbud och olycksfall".
2. Rektor informerar representant från skolans styrelse (huvudman) om ärendet.
3. Rektor beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas. Om det finns behov inleds samtal med berörda parter. Rektor utser samtalsledare och ev. en ytterligare pedagog som närvarar vid samtalen. Samtalsledaren genomför ett samtal med den utsatta eleven. Samtalsledaren genomför samtal med den/de elever (enskilda samtal om de är flera) som utsatt någon för kränkande behandling eller mobbning. Rektor ansvarar för att samtalen dokumenteras efter mall (se nedan).
4. Samtalsledaren informerar berörda föräldrar.
5. Uppföljande samtal sker efter ca en vecka.
6. Rektor beslutar om ärendet ska följas upp ytterligare eller avslutas.
7. Om samtalen inte ger resultat kallas föräldrar till möte med rektor, skolsköterska och ev. de pedagogiska representanterna i styrelsen. Eventuellt upprättas då ett åtgärdsprogram.

Vid misshandel polisanmäler rektor i samråd med styrelsen.

Dokumentation för arbetet med åtgärder mot kränkande behandling och mobbning:

Bakgrund till ärendet:

Samtal 1 med: _____

(med den/de som är utsatt/utsatta)

Datum: _____

Närvarande: _____

- Vi vill prata med dig om något allvarligt...
- Vad tänker du om det?
- Har det hänt förut?
- Var?
- Hur ofta?
- Vem/vilka?

• Vi träffas igen och hör med dig hur det har gått. Datum: _____

• Samtalsledare kontaktar dina föräldrar. Datum: _____

• Övrigt

Namnunderskrift samtalsledare: _____

Namnunderskrift sekreterare: _____

Samtal 2 (med den/de som är utsatt/utsatta)

Datum: _____

Närvarande: _____

- Uppföljning

Namnunderskrift samtalsledare: _____

Namnunderskrift sekreterare: _____

Dokumentation för arbetet med åtgärder mot kränkande behandling och mobbning:

Samtal 1 med: _____

(med den som utsätter)

Datum: _____

Närvarande: _____

- Vi vill prata med dig om något allvarligt...
- Vad tänker du om det?
- Har det hänt förut?
- Var?
- Hur ofta?
- Vem/vilka?
- Överenskommelser/uppdrag

- Vi träffas igen och hör med dig hur det har gått. Datum: _____
- Samtalsledare kontakter dina föräldrar.
Datum: _____
- Övrigt

Namnunderskrift samtalsledare: _____

Namnunderskrift sekreterare: _____

Samtal 2

Datum: _____

Närvarande: _____

- Uppföljning

Namnunderskrift samtalsledare: _____

Namnunderskrift sekreterare: _____

Värdegrundsord som vi jobbar med

GOTTNETRÄDET

– som gör att kunskap växer

MODERNA SPRÅK

MATEMATIK

TEKNIK

SLÖJD

MUSIK

SO

NO

BILD

HEM- OCH KONSUMENT-KUNSKAP

IDROTT OCH HÄLSA

ENGELSKA

SVENSKA

NATUR HÄLSA

DEMOKRATI **ANSVAR**

SOLIDARITET **JÄMSTÄLLDHET**

Gottne Byskola
där kunskap växer